

เมื่อพูดถึงการวางแผนภาษี หลายคนอาจคิดว่าไม่ว่าจะหาวิธีไหนก็ไม่ช่วยให้ประหยัดขึ้นมาได้ หรือบางทีอาจจะคิดว่า วางแผนภาษีก็เท่ากับเป็นการทำผิดกฎหมาย แต่ความจริงแล้วคำว่า **“การวางแผนภาษี”** คือ การเตรียมการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน ในฐานะพลเมืองดีและ **ใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้ไปใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปี** เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้น้อยลง ไม่ต้องเสียภาษีมากเกินไป รวมถึงไม่ต้องชำระภาษีเพิ่มหรือเสียเบี้ยปรับโดยใช่เหตุ

เมื่อเสียภาษีอย่างถูกต้อง ก็เท่ากับว่าช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการเสียภาษีได้ส่วนหนึ่ง และยิ่งถ้าคุณวางแผนภาษีเป็นอย่างดี ก็อาจได้เงินคืนภาษีจำนวนไม่น้อย ซึ่งภาษีที่ได้กลับมานี้เราอาจนำไปต่อยอดให้ออกดอกออกผลสร้างเงินกลับมาให้เราได้

ในขณะที่ **“การโกงภาษี”** หรือ **“การหนีภาษี”** คือ การไม่ยอมเสียภาษี หรือความพยายามที่จะเสียภาษีให้น้อยลงโดยฝ่าฝืนกฎหมายภาษีอากร เช่น จงใจไม่นำรายได้มายื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี ยื่นรายการไม่ครบ หรือแสดงรายการค่าใช้จ่ายสูงกว่าความเป็นจริง ฯลฯ ซึ่งการกระทำเหล่านี้ล้วนมีความผิดทางกฎหมาย และจะถูกลงโทษตามกฎหมายภาษีอากร

ดังนั้น การวางแผนภาษีที่ดีจึงควรเริ่มต้นจากการทำความเข้าใจในรายละเอียดเกี่ยวกับภาษีเงินได้ที่เราจะต้องเสีย และรู้จักใช้ประโยชน์จากสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้คุ้มค่า โดยหลักในการวางแผนภาษี คือ **รู้ประเภทของรายได้ รู้ค่าใช้จ่ายที่หักภาษีได้ รู้ค่าลดหย่อนเพื่อลดภาษี รวมถึงรู้วิธีการคำนวณภาษี และรู้ช่องทางการยื่นภาษี**

เริ่มที่ **“รายได้”** เพราะการที่เราต้องเสียภาษียกเว้นก็เนื่องมาจากการมีรายได้ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการเป็นมนุษย์เงินเดือนหรือเป็นลูกจ้างขององค์กรต่างๆ เป็นหลัก การจัดการกับภาษีเงินได้ที่ได้จากเงินเดือนหรือค่าจ้างจึงไม่ยากเย็นนัก แต่หากคุณมีรายได้เสริมจากทางอื่นด้วย ก็ต้องวางแผนให้ดีว่าจะเลือกรับเงินเป็นประเภทไหน รับเป็นเงินเดือน หรือรับเป็นงานเหมา เพราะนั่นจะส่งผลต่อจำนวนภาษีที่คุณต้องจ่ายซึ่งมีจำนวนที่ไม่เท่ากันแน่นอน เนื่องจากว่ารายได้แต่ละประเภทสามารถหัก **“ค่าใช้จ่าย”** ได้ไม่เท่ากัน ตัวอย่างเช่น รายได้ที่เป็นเงินเดือน กฎหมายให้หักค่าใช้จ่ายได้ 40% ของรายได้ แต่ไม่เกิน 60,000 บาท ในขณะที่รายได้จากอาชีพบางอย่างสามารถหักค่าใช้จ่ายได้ค่อนข้างสูงเลยก็ว่าได้ เช่น นายของชำ ซักอบรีด หักค่าใช้จ่ายได้ 80% ของรายได้ทั้งปี หรือร้านอาหาร ร้านตัดผม ร้านถ่ายรูป หักได้ 70% ของรายได้ทั้งปี

นี่คือสิทธิประโยชน์จากการหักค่าใช้จ่ายที่กฎหมายได้เปิดกว้างไว้ให้ ซึ่งนอกจากค่าใช้จ่ายแล้ว ยังมีอีกสิทธิประโยชน์หนึ่งที่เราไม่ควรละเลย นั่นก็คือ การนำเอา **“ค่าลดหย่อน”** ต่างๆ มาหักออกจากรายได้

ค่าลดหย่อนเหล่านี้จะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ตัวเลขรายได้จริงลดลงและเสียภาษีน้อยลง เช่น ค่าลดหย่อนส่วนตัว 30,000 บาท ถ้าแต่งงานก็สามารถหักค่าลดหย่อนคู่สมรสได้อีก 30,000 บาท หรือถ้ามีลูกอยู่ในวัยเรียน ก็สามารถหักค่าลดหย่อนบุตรได้อีกคนละ 15,000 หรือ 17,000 บาท ขึ้นอยู่กับว่าลูกเรียนอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศ รวมถึงค่าลดหย่อนเลี้ยงดูพ่อแม่อายุ 60 ปีขึ้นไปและไม่มีรายได้ ซึ่งสามารถหักค่าลดหย่อนบิดามารดาได้อีกคนละ 30,000 บาท แต่มีเงื่อนไขว่าจะให้สิทธินี้แก่ลูกเพียงคนเดียวเท่านั้น

นอกจากนี้ ยังมีค่าลดหย่อนอีกมากมายที่น่าสนใจและไม่ควรมองข้าม แกมค่าลดหย่อนบางอย่างยังเป็นการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการออมการลงทุนระยะยาวด้วย เช่น ดอกเบี้ยบ้าน ค่าเบี้ยประกัน เงินปันผลจากการลงทุนในหุ้น เงินลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) เงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินประกันสังคม หรือแม้กระทั่งเงินทำบุญ ล้วนมีผลต่อการประหยัดภาษีทั้งสิ้น

หลายคนลืมนึกที่จะใส่ใจเงินค่าลดหย่อนเหล่านี้ เพราะคิดว่าเป็นเงินเล็กๆ น้อยๆ แต่ที่จริงแล้วเงินส่วนนี้ช่วยประหยัดภาษีได้มากเลยทีเดียว ยิ่งมีค่าลดหย่อนมาก ก็จะช่วยประหยัดภาษีได้มาก

คราวนี้มาถึงเรื่อง **“วิธีการคำนวณภาษี”** กันบ้าง หลังจากที่นำรายได้ทั้งปี มาหักค่าใช้จ่ายตามประเภทรายได้ และหักค่าลดหย่อนต่างๆ แล้ว จากนั้นเราจะนำเงินได้สุทธิมาคำนวณภาษีในอัตราก้าวหน้า ดังนี้

เงินได้สุทธิ	ช่วงเงินได้สุทธิ	อัตราภาษี (%)
0 - 150,000 บาทแรก	150,000	ได้รับยกเว้น
150,001 – 300,000 บาท	150,000	5%
300,001 – 500,000 บาท	200,000	10%
500,001 – 750,000 บาท	250,000	15%
750,000 – 1,000,000 บาท	250,000	20%
1,000,001 – 2,000,000 บาท	1,000,000	25%
2,000,001 – 4,000,000 บาท	2,000,000	30%
ตั้งแต่ 4,000,001 บาทขึ้นไป		35%

หมายเหตุ : มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 19 พฤศจิกายน 2556

วิธีนี้จะใช้สำหรับผู้มีรายได้ประเภทเงินเดือนเป็นหลัก แต่สำหรับผู้ที่มีรายได้ประเภทอื่นๆ รวมอยู่ด้วย ต้องคำนวณอีกวิธีหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบกัน โดยการนำรายได้ทั้งปีก่อนหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน หรือที่เรียกกันว่า **“รายได้พึงประเมิน”** มาคูณด้วยอัตราภาษี 0.5% หากวิธีใดมีจำนวนเงินภาษีที่ต้องจ่ายสูงกว่า ให้เสียภาษีด้วยวิธีนั้น ซึ่งโดยทั่วไปวิธีแรกจะมีจำนวนที่มากกว่า

หลังจากนั้นก็มาถึงขั้นตอนสำคัญ นั่นคือ **“การยื่นภาษี”** โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าคุณมีเงินคืนภาษีด้วยแล้ว คุณต้องกรอกรายละเอียดให้ครบถ้วนและลงลายมือชื่อผู้ขอคืนอย่างชัดเจน ที่สำคัญก่อนยื่นแบบแสดงรายการอย่าลืมตรวจทานรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ รวมทั้งเอกสารที่ต้องแนบเป็นหลักฐานให้เรียบร้อยก่อน

ทางที่ดีคุณควรยื่นแบบแสดงรายการตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมกราคม ซึ่งจะทำให้คุณได้เงินคืนภาษีเร็ว เพราะเป็นช่วงที่คนยื่นน้อย แต่ถ้าคุณไม่มีเงินคืนภาษี จะยื่นเร็วหรือช้าก็ไม่ผลอะไร ที่สำคัญคือ อย่าถ่วงเวลาจนเลยช่วงยื่นแบบแสดงรายการ (เดือนมีนาคม) ถ้าเกินกว่านั้น แทนที่คุณจะประหยัด คุณกลับต้องจ่ายค่าปรับถึง 1.5% ต่อเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระเพิ่มเลยทีเดียว

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันคุณสามารถยื่นแบบแสดงรายการผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ที่ www.rd.go.th ซึ่งจะช่วยให้ความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการยื่นภาษีได้อีกทางหนึ่ง

การวางแผนภาษีที่ดีและใส่ใจรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ จะทำให้คุณประหยัดภาษีได้อย่างมาก ไม่ว่าจะรายได้ ค่าใช้จ่าย หรือเงินออมเงินลงทุนใดๆ หากคิดย้อนกลับมาถึงเรื่องภาษีได้ ก็อย่าละเลยที่จะกลับมาไตร่ตรองให้ดีกว่า จะทำอะไรให้ประหยัดภาษีได้มากที่สุด

3 เรื่องภาษีที่ต้องรู้

การวางแผนภาษีส่วนบุคคลไม่ใช่เรื่องยุ่งยากหรือซับซ้อนอะไร เมื่อวางระบบเริ่มต้นได้แล้ว ปีต่อๆ มาเพียง ทบทวนบ้าง เพื่อให้เสียโอกาสดีๆ ในการประหยัดเงินสดเท่านั้น ซึ่งเรื่องต้องรู้เพื่อให้การวางแผนภาษีเกิดประโยชน์ สูงสุด มีดังนี้

1. **รู้และเข้าใจกฎ ข้อบังคับ แนวปฏิบัติทางภาษีที่เกี่ยวข้อง** เพื่อป้องกันการเสียภาษีไม่ถูกต้อง
2. **รู้จักการและจัดเก็บข้อมูลภาษีของตนเอง** ทั้งการเก็บเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นข้อมูล รายได้ เอกสารการหักภาษี ณ ที่จ่าย เอกสารการลงทุน กรมธรรม์ประกันชีวิต ฯลฯ การทำสรุปข้อมูล เหล่านี้ทุกเดือนจะช่วยให้เรารู้ล่วงหน้าว่าเราจะต้องเสียภาษีเพิ่มเติมหรือจะประหยัดภาษีได้ประมาณ เท่าไร ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนภาษี
3. **รู้จักใช้ประโยชน์จากมาตรการที่จะช่วยลดภาระภาษี** เช่น การทำประกันชีวิต การลงทุนระยะยาว การซื้อสลากออมสินบางประเภท ฯลฯ

ใครมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบ้าง?

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีอยู่ 4 ประเภท ได้แก่ ผู้ที่มีเงินได้เกิดขึ้นระหว่างปีที่ผ่านมาโดยมี สถานะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

1. **บุคคลธรรมดา** คือ ผู้ที่มีเงินได้ประเภทต่างๆ ตามประมวลกฎหมายรัษฎากรกำหนดไว้ต้องเสียภาษีเงิน ได้ ไม่ว่าจะเป็นทารก ผู้เยาว์ หรือผู้ที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ โดยผู้มีเงินได้จะต้องมีแหล่งที่ อยู่ในประเทศไทย หรืออยู่ในประเทศไทยในปีภาษีไม่น้อยกว่า 180 วัน
2. **ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล**
  - **ห้างหุ้นส่วนสามัญ** หมายถึง ห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงเข้าหุ้นกันเพื่อร่วมกันทำธุรกิจตามวัตถุประสงค์จะแบ่งปันกำไรอันพึงจะได้
  - **คณะบุคคลที่ไม่ใช้นิติบุคคล** หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงทำกิจการร่วมกัน โดยไม่มี วัตถุประสงค์ที่จะแบ่งผลกำไรอันพึงจะได้

3. ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี หมายถึง บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี แต่ได้ถึง ความตายระหว่างปีภาษีก่อนที่จะยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี แม้ว่าจะสิ้นสภาพบุคคลไปแล้ว แต่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้จัดการมรดก ทายาท หรือผู้ครอบทรัพย์มรดก มีหน้าที่ไปยื่นแบบ แสดงรายการเสียภาษีแทน
4. กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง หมายถึง กองมรดกของผู้ตายที่ยังไม่ได้แบ่งให้กับทายาทในปีภาษีถัดจากปีที่ เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย หากกองมรดกดังกล่าวมีเงินได้ถึงเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษี ผู้จัดการมรดก ทายาท หรือผู้ครอบครองมรดก มีหน้าที่ในการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี

หน่วยภาษีทั้ง 4 หน่วยนี้ ถ้ามีเงินได้เกิดขึ้น ก็ให้นำเงินได้ที่ได้รับมาทำการเสียภาษีในนามของแต่ละหน่วย ภาษี โดยให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นแบบแสดงรายการเป็นผู้ยื่นแบบฯ ซึ่งผู้มีหน้าที่เสียภาษีกับผู้มีหน้าที่ยื่น แบบแสดงรายการอาจเป็นคนเดียวกัน หรือคนละคนก็ได้

รู้จักเงินได้ รุ้ง่ายภาษี

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ถือเป็นภาษีทางตรงที่บุคคลธรรมดาอย่างเราต้องเสีย โดยโครงสร้างในการคิด ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะคำนวณจากสูตร

$$\text{ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา} = \text{เงินได้สุทธิ} \times \text{อัตราภาษี}$$

เงินได้พึงประเมิน
หัก ค่าใช้จ่าย
หัก ค่าลดหย่อน
หัก เงินบริจาค

อัตราก้าวหน้า
5% – 35%
ของเงินได้สุทธิ

เมื่ออัตราภาษีต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด การวางแผนภาษีจึงเป็นการวิเคราะห์ “เงินได้สุทธิ” เพื่อ วางแผนจัดสรรเงินค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน และเงินบริจาคตามที่กฎหมายสนับสนุน เพื่อใช้สิทธิประโยชน์อย่างเต็มที่

ทั้งนี้ เงินได้ของคนส่วนใหญ่มาจาก 2 แหล่ง คือ รายได้จากการทำงาน และรายได้จากสินทรัพย์ การ วางแผนภาษีโดยทั่วไป จึงเป็นการวางแผนการลงทุนในสินทรัพย์ที่จะช่วยประหยัดภาษีให้เรา เพิ่มเติมจากการสร้าง ผลตอบแทนจากการลงทุน

ประเภทของเงินได้

รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษีมีอยู่ 8 ประเภท โดยแบ่งตามอาชีพและต้นทุนในการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน เพื่อความเป็นธรรมในการคำนวณและจ่ายภาษีมากที่สุด ซึ่งได้แก่

1. รายได้จากการทำงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง เบี้ยเลี้ยง โบนัส บำเหน็จบำนาญ ค่าเช่าบ้าน ฯลฯ
2. รายได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือการรับทำงานให้ เช่น ค่านายหน้า ค่าธรรมเนียม เงินอุดหนุนในงานที่ทำ เบี้ยประชุม ฯลฯ
3. รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ค่าลิขสิทธิ์ ค่ากู้ดวิลล์ ฯลฯ
4. รายได้ที่เป็นดอกผลหรือผลตอบแทน เช่น ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรจากการขายหุ้น ฯลฯ
5. รายได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน เช่น บ้านให้เช่า อพาร์ทเมนต์ คอนโด ที่ดิน รถเช่า ฯลฯ
6. รายได้จากอาชีพอิสระ 6 อาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ผู้ตรวจสอบบัญชี และจิตรกร
7. รายได้จากการรับเหมาพร้อมอุปกรณ์และสัมภาระ เช่น รับเหมาก่อสร้าง ฯลฯ
8. รายได้จากการประกอบธุรกิจ เช่น การพาณิชย์ การขนส่ง อุตสาหกรรม ขายของชำ ประมง เหมืองแร่ เลี้ยงสัตว์ หรือรายได้อื่นๆ นอกจากที่ระบุไว้ในประเภทที่ 1 - 7

อย่างไรก็ดี มีหลายกรณีที่เงินได้ของบุคคลอาจถูกจัดว่าเป็นเงินได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับลักษณะสัญญาการทำงาน หรือข้อตกลงทางธุรกิจ คุณจึงควรทำความเข้าใจในข้อกำหนด หลักเกณฑ์ในการจำแนกประเภทของเงินได้ เพื่อให้เกิดการหักค่าใช้จ่ายอย่างคุ้มค่าที่สุด โดยคุณสามารถศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับรายได้ประเภทต่างๆ ได้จากเว็บไซต์ของกรมสรรพากรที่ www.rd.go.th

ค่าใช้จ่ายที่หักภาษีได้

รายได้แต่ละประเภทสามารถหักค่าใช้จ่ายได้ไม่เท่ากัน ซึ่งแบ่งได้ดังนี้

1. รายได้จากการทำงาน หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
2. รายได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือการรับทำงานให้ หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
3. รายได้จากทรัพย์สินทางปัญญา เฉพาะค่าลิขสิทธิ์หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
4. รายได้ที่เป็นดอกผลหรือผลตอบแทน หักค่าใช้จ่ายไม่ได้
5. รายได้จากค่าเช่าทรัพย์สิน หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร หรือหักเหมาตามประเภทของทรัพย์สินที่ให้เช่า เช่น
  - บ้านโรงเรียน สิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น หักค่าใช้จ่ายได้ 30%
  - ที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรม หักค่าใช้จ่ายได้ 20%
  - ที่ดินที่มีได้ใช้ในการเกษตรกรรม หักค่าใช้จ่ายได้ 15%
  - ยานพาหนะ หักค่าใช้จ่ายได้ 30%

6. รายได้จากอาชีพอิสระ 6 อาชีพ หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร หรือหักเหมา ดังนี้
  - แพทย์ หักค่าใช้จ่ายได้ 60%
  - ทนายความ วิศวกร สถาปนิก ผู้ตรวจสอบบัญชี และจิตรกร หักค่าใช้จ่ายได้ 30%
7. รายได้จากกรรับเหมาร่วมอุปกรณ์และสัมภาระ หักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร หรือหักเหมา 70%
8. รายได้จากการประกอบธุรกิจ รายได้ประเภทนี้จะหักค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควร หรือหักเหมา ซึ่งแต่ละหมวดอาจหักค่าใช้จ่ายได้ไม่เท่ากัน เช่น
  - ขนส่งหรือรับจ้างด้วยยานพาหนะ หักค่าใช้จ่ายได้ 80%
  - การแสดงของนักแสดง นักร้อง นักดนตรี นักกีฬาอาชีพ หรือนักแสดงเพื่อความบันเทิงใดๆ ส่วนที่ไม่เกิน 300,000 บาท หักค่าใช้จ่ายได้ 60% ส่วนที่เกิน 300,000 บาท หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่รวมกันต้องไม่เกิน 600,000 บาท

ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการหักค่าใช้จ่ายประเภทต่างๆ ได้จากเว็บไซต์ของกรมสรรพากรที่ www.rd.go.th

ตัวช่วยประหยัดภาษี

มาตรการทางภาษีที่รัฐบาลนำมาใช้กระตุ้นการออมการลงทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้ประชาชนตื่นตัวเรื่องการออมการลงทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการหมุนเวียนของเงินในระบบ เป็นเครื่องมือสำคัญที่เราควรศึกษาเพื่อใช้ในการวางแผนภาษี ซึ่งตัวช่วยประหยัดภาษียอดนิยม ได้แก่

- **การทำประกันชีวิต** นอกจากจะได้รับความคุ้มครองในระยะยาว และได้ออมเงินอย่างมีวินัยแล้ว เบี้ยประกันของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีอายุสัญญา 10 ปีขึ้นไป สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินปีละ 100,000 บาท
- **การทำประกันชีวิตแบบบำนาญ** สามารถนำไปหักลดหย่อนได้ 2 ส่วน คือ...
  - 1) นำไปหักร่วมกับประกันชีวิตปกติจนครบเพดาน สูงสุดได้ไม่เกิน 100,000 บาท สำหรับผู้ใช้สิทธิหักลดหย่อนค่าเบี้ยประกันชีวิตปกติครบ 100,000 บาทแล้ว จะใช้สิทธิได้เฉพาะข้อ 2.
  - 2) นำไปหักตามสิทธิของประกันชีวิตแบบบำนาญได้ตามที่จ่ายจริง ไม่เกิน 15% ของเงินได้ และสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท ทั้งนี้ เมื่อรวมกับเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) แล้ว ต้องไม่เกิน 500,000 บาท
- **การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน สลาก ธกส.** เพราะดอกเบี้ยพันธบัตร สลากออมสิน สลาก ธกส. หลายรุ่นตามที่รัฐบาลกำหนดจะได้รับยกเว้นภาษี รวมทั้งดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์กับธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรด้วย
- **การลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF)** ซึ่งเป็นกองทุนรวมที่จัดตั้งเพื่อส่งเสริมการออมระยะยาวไว้ใช้จ่ายในวัยเกษียณ โดยเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมารวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีในอัตราไม่เกิน 15% ของเงินได้ แต่เมื่อ

นับรวมกับเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และประกันชีวิตแบบบำนาญแล้ว ต้องไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี

- **การลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund : LTF)** เป็นกองทุนรวมที่ให้ประโยชน์ด้านภาษีคล้ายกับกองทุนรวม RMF คือ เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีในอัตราไม่เกิน 15% ไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี แต่กองทุนรวม LTF จะเน้นการลงทุนระยะยาวในหุ้น และสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวม LTF จะสิ้นสุดเมื่อครบอายุโครงการในปี 2559
- **การกู้ยืมเงินซื้อบ้านเพื่ออยู่อาศัย** ไม่ว่าจะกู้ยืมจากธนาคาร สถาบันการเงิน บริษัทประกันชีวิต สหกรณ์หรือกองทุนสวัสดิการของนายจ้าง ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างที่อยู่อาศัยสามารถช่วยประหยัดภาษีได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินปีละ 100,000 บาท
- **การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์** กำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ถือเป็นเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี รวมทั้งกำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุนกองทุนรวมด้วย
- **การใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล** เพราะเงินปันผลจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ 10% ซึ่งบริษัทที่จ่ายเงินปันผลให้เราก็ต้องเสียภาษี ดังนั้น เพื่อเป็นการลดภาระภาษีซ้ำซ้อนกฎหมายจึงให้เราเลือกที่จะนำยอดเครดิตภาษีเงินปันผลมาหักเป็นเครดิตภาษี หรือจะเลือกวิธีถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 10% ก็ได้
- **การบริจาคเงินสนับสนุนการศึกษา** สามารถใช้สิทธินำมาหักภาษีได้ถึง 2 เท่า

นอกจากตัวช่วยประหยัดภาษีที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ในแต่ละปียังอาจมีตัวช่วยอื่นๆ เพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการออมการลงทุนในช่วงนั้นๆ เช่น ในปี 2557 รัฐบาลต้องการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ จึงได้ออกมาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อการท่องเที่ยว-สัมมนาภายในประเทศ โดยสามารถนำใบเสร็จค่าทัวร์หรือค่าที่พักที่ได้จ่ายไปตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2557 ถึง 31 ธันวาคม 2558 มาใช้ลดหย่อนภาษีในปี 2557 และ 2558 ได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท ถือว่าโชคดี 2 ต่อ เพราะนอกจากจะได้เที่ยวแล้ว ยังได้ลดหย่อนภาษีด้วย ฉะนั้น หมั่นติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการลดหย่อนภาษีอย่างใกล้ชิด เพื่อให้คุณไม่พลาดโอกาสที่จะใช้สิทธินั้นอย่างเต็มที่

ฝากเงินอย่างไรให้กำไรภาษี

แม้ว่าปัจจุบันดอกเบี้ยเงินฝากจะมีอัตราที่ต่ำมาก แถมดอกเบี้ยที่ได้ยังต้องเสียภาษี แต่หากคุณยังคงออมเงินด้วยการฝากเงินกับธนาคารอยู่ ลองมาดูกันวิธีการฝากเงินให้ไม่ต้องเสียภาษี หรือถ้าต้องเสีย ก็เสียแบบน้อยที่สุด

ประเภทดอกเบี้ย	ภาษี
ดอกเบี้ยจากการฝากเพื่อเรียกไว้กับ ธนาคารออมสิน หรือดอกเบี้ยสลากออมสิน	ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ที่ได้รับจากสหกรณ์	
ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์จาก ธกส.	
ดอกเบี้ยจากการฝากออมทรัพย์ไว้กับ ธนาคารพาณิชย์	<ul style="list-style-type: none"> • ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 15% และมีสิทธิเลือก ไม่นำมารวมคำนวณตอนสิ้นปีได้ • ถ้าดอกเบี้ยรวมกันไม่เกิน 20,000 บาท ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย 15% และมีสิทธิเลือกไม่นำมารวม คำนวณตอนสิ้นปีได้
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำแบบผูกพัน 2 ปี	ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาการฝากตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป แต่เมื่อรวมกับเงินฝากประจำทุกประเภท รวมกันแล้ว ต้องไม่เกิน 30,000 บาทตลอดปีภาษีนั้น และผู้มีเงินได้ได้รับดอกเบี้ยดังกล่าวเมื่อมีอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์	ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ข้อ 2 (69) กฎกระทรวง 126)

* กรณีพ่อและ/หรือแม่ฝากเงินร่วมกับบุตรผู้เยาว์ ดอกเบี้ยให้ถือเป็นเงินได้ของพ่อหรือแม่

** กรณีพ่อและ/หรือแม่ฝากเงินเพื่อบุตรผู้เยาว์ ดอกเบี้ยที่ได้รับให้ถือเป็นเงินได้ของบุตรผู้เยาว์

เครดิตภาษีเงินปันผล ผู้ลงทุนต้องรู้

เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือเป็น “หน่วยภาษี” คือ มีหน้าที่ต้องเสียภาษีนิติบุคคล และบริษัทจะจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ลงทุนจากกำไรสุทธิหรือกำไรสะสมซึ่งเป็นกำไรหลังภาษี ดังนั้น ภาษีหัก ณ ที่จ่าย 10% จากเงินปันผลที่ผู้ลงทุนได้รับ จึงเป็นภาระภาษีที่ซ้ำซ้อน รัฐบาลจึงให้สิทธิผู้ลงทุนเลือกได้ว่าจะ “ขอใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล” หรือจะ “ถูกหักภาษีเงินปันผล ณ ที่จ่าย 10%”

การตัดสินใจว่าจะเลือกใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผลหรือไม่นั้น ให้พิจารณาว่าอัตราภาษีนิติบุคคลของบริษัทที่จ่ายปันผลให้เรา “สูงกว่า” อัตราภาษีเงินได้ของเราหรือไม่ หาก “สูงกว่า” ก็ควรใช้สิทธิเครดิตภาษีเงินปันผล แต่ถ้าบริษัทนั้นได้รับสิทธิยกเว้นภาษี หรือเสียภาษีในอัตราที่ต่ำอยู่แล้ว ไม่ควรขอเครดิตภาษี เพราะอาจทำให้ต้องเสียภาษีเพิ่มได้

โดยสูตรการคำนวณเครดิตภาษีเงินปันผลมีดังนี้

อัตราภาษีเงินได้
ของนิติบุคคล
ที่จ่ายเงินปันผล

$$\text{เครดิตภาษีเงินปันผล} = \text{เงินปันผล} \times \frac{\text{อัตราภาษี}}{100 - \text{อัตราภาษี}}$$

ถ้าบริษัทเสียภาษีนิติบุคคลในอัตรา 30% เครดิตภาษีเงินปันผลจะเท่ากับ เงินปันผล x 3/7

ถ้าบริษัทจ่ายภาษีนิติบุคคลในอัตรา 25% เครดิตภาษีเงินปันผลจะเท่ากับ เงินปันผล x 1/3

ถ้าบริษัทจ่ายภาษีนิติบุคคลในอัตรา 20% เครดิตภาษีเงินปันผลจะเท่ากับ เงินปันผล x 1/4

เทคนิคประหยัดภาษี

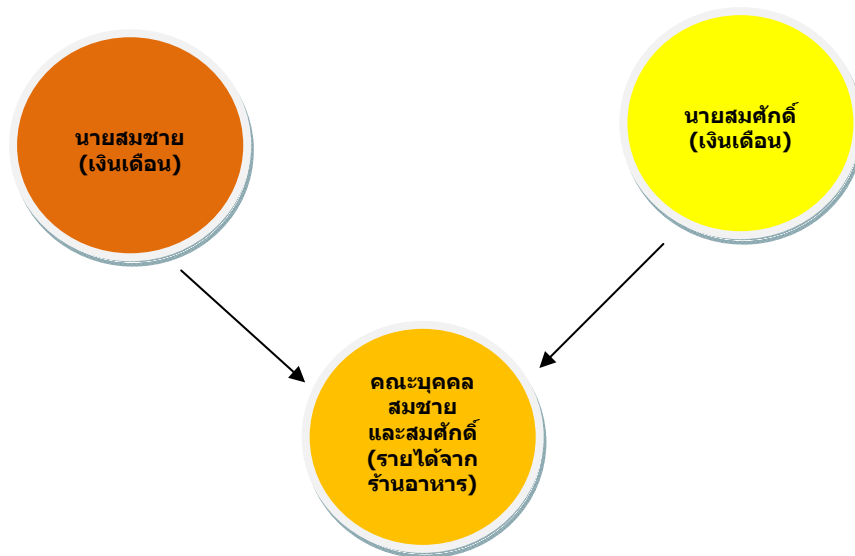
คุณสามารถเลือกทำได้หลายวิธี ดังนี้

- **สามัภรรยาควรแยกยื่นภาษีเงินได้** การแยกยื่นจะทำให้ภาระภาษีโดยรวมต่ำกว่าการนำเงินได้ไปยื่นรวมกันและยื่นแบบเพียงฉบับเดียว เพราะต่างคนต่างหักค่าลดหย่อนส่วนตัวได้
- **หาเงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี** เช่น **ดอกเบี้ยบางประเภท** กำไรจากการขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ กำไรจากการไถ่ถอนหรือขายหน่วยลงทุน เงินได้จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เงินได้จากกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) เงินได้จากกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ฯลฯ
- **เลือกประเภทเงินได้ที่หักค่าใช้จ่ายสูง ๆ** เงินได้แบ่งออกเป็น 8 ประเภท แต่ละประเภทหักค่าใช้จ่ายได้ไม่เท่ากัน การเลือกประเภทเงินได้ให้เหมาะสมจึงช่วยประหยัดภาษีได้
- **กระจายเงินได้เพื่อลดภาษี** เป็นการแตกหน่วยภาษีเพื่อลดฐานภาษีของตนเองให้น้อยลง เช่น กระจายรายได้ให้พ่อแม่หรือลูกหลาน จัดตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีโชคนิติบุคคล รวมถึงการจดสิทธิเก็บกินด้วย
- **กระจายเงินได้เป็นหลายปีภาษี** เพื่อลดภาระภาษีไม่ให้เข้าสู่ช่วงฐานภาษีที่สูงขึ้นไป
- **ใช้ประโยชน์จากเงินได้ที่มีสิทธิเลือกแยกคำนวณต่างหากได้** เช่น เงินปันผลหรือดอกเบี้ย ซึ่งผู้ลงทุนมีสิทธิเลือกที่จะให้หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือจะนำมารวมกับเงินได้อื่นๆ เพื่อคำนวณภาษีใหม่ตอนปลายปี
- **ใช้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ในการลดหย่อนภาษี** เช่น ดอกเบี้ยบ้าน เบี้ยประกันชีวิต ฯลฯ
- **จัดตั้งบริษัทเพื่อลดภาษี** หากทำทุกวิถีทางตามที่กล่าวมาแล้ว ยังเสียภาษีเงินได้ในอัตรา 37% อยู่ ลองพิจารณาการจัดตั้งบริษัทส่วนตัว ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการลดหรือบรรเทาภาระภาษีให้น้อยลงได้

แตกหน่วยภาษีช่วยลดภาษีได้อย่างไร

“การแตกหน่วยภาษี” เป็นเทคนิคหนึ่งของคนที่มีเงินได้หลาย ๆ ทางนิยมใช้เพื่อลดฐานภาษีของตนเองให้น้อยลง วิธีหนึ่งที่ทำได้ คือ **การจัดตั้งห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล**

ตัวอย่างเช่น นายสมชายและนายสมศักดิ์เป็นพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง โดยนายสมชายมีเงินเดือน 40,000 บาทต่อเดือน และนายสมศักดิ์มีเงินเดือน 50,000 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ นายสมชายยังได้ร่วมกับนายสมศักดิ์เปิดร้านอาหารที่สวนจตุจักรในวันหยุด โดยจัดตั้งเป็นคณะบุคคลสมชายและสมศักดิ์ขึ้น

2 คน

3 หน่วยภาษี

ดังนั้น นายสมชายและนายสมศักดิ์จึงเสียภาษีเงินได้ในนามของตนเองจาก “เงินเดือน” เท่านั้น ส่วน “รายได้จากร้านอาหาร” จะเสียภาษีในนามของคณะบุคคล ซึ่งส่วนแบ่งกำไรจากร้านอาหารที่ได้เสียภาษีไปแล้ว ทั้ง 2 คนไม่ต้องนำมารวมเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีในนามของตนเองอีก

จะเห็นว่าฐานภาษีของนายสมชายและนายสมศักดิ์จะลดลงจากการแตกหน่วยภาษี โดยการยื่นภาษีในนามของนายสมชายหรือนายสมศักดิ์จากเงินเดือน ทั้ง 2 คนจะได้หักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนในส่วนของตนเอง และเมื่อคำนวณภาษีของร้านอาหารในนามคณะบุคคล คณะบุคคลก็จะสามารถหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนได้อีก

นอกจากนี้ เงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกของนายสมชายและนายสมศักดิ์จะได้รับยกเว้นภาษี และเงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรกของคณะบุคคลก็ได้รับยกเว้นภาษีด้วย

อย่างไรก็ตาม หากท่านใดสนใจจะใช้วิธีนี้ในการลดภาระภาษีของตนเอง อาจต้องศึกษาถึงข้อดีข้อเสีย รวมถึงเงื่อนไขต่างๆ อย่างรอบคอบ เพื่อป้องกันการตรวจสอบจากกรมสรรพากรและข้อโต้แย้งทางแพ่งในอนาคต

ตัวอย่างการวางแผนภาษีของมนุษย์เงินเดือน

“สมหญิง” เป็นผู้บริหารของบริษัทแห่งหนึ่ง มีรายได้จากเงินเดือนและโบนัสปีละประมาณ 1,500,000 บาท ซึ่งสมหญิงจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 85,000 บาท จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม 9,000 บาท และบริจาคเงินเพื่อการศึกษาอีก 10,000 บาท นอกจากนี้ สมหญิงยังได้รับมอบหมายจากพี่ๆ ให้ดูแลแม่ผู้แก่ชราอายุกว่า 80 ปีด้วย

ลองมาดูกันว่ากรณีที่ไม่วางแผนภาษีกับกรณีที่มีการวางแผนภาษี สมหญิงจะประหยัดภาษีได้เท่าใด?

รายการ	ไม่วางแผนภาษี	วางแผนภาษี
เงินได้ (เงินเดือน + โบนัส)	1,500,000	1,500,000
หัก เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ส่วนที่เกิน 10,000 บาท)	75,000	75,000
คงเหลือ	1,425,000	1,425,000
หัก ค่าใช้จ่ายส่วนตัว (40% ไม่เกิน 60,000 บาท)	60,000	60,000
ค่าลดหย่อน (ส่วนตัว 30,000 บาท + มารดา 30,000 บาท)	60,000	60,000
เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ส่วนที่ไม่เกิน 10,000 บาท)	10,000	10,000
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	9,000	9,000
ทำประกันชีวิต (ตามที่จ่ายจริง ไม่เกิน 100,000 บาท)	-	100,000
ทำประกันชีวิตแบบบำนาญ (ตามที่จ่ายจริง ไม่เกิน 15% ของเงินได้ และสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท)	-	200,000
ดอกเบี้ยเงินกู้ซื้อบ้าน (ตามที่จ่ายจริง ไม่เกิน 100,000 บาท)	-	100,000
ซื้อกองทุนรวม LTF (15% ของเงินได้ แต่ไม่เกิน 500,000 บาท)	-	225,000
ซื้อกองทุนรวม RMF (15% ของเงินได้ แต่เมื่อนับรวมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และประกันชีวิตแบบบำนาญแล้ว ต้องไม่เกิน 500,000 บาท)	-	215,000
คงเหลือ	1,286,000	721,000
หัก บริจาคเพื่อการศึกษาตามเงื่อนไข 2 เท่า (จ่ายจริง 10,000 บาท)	20,000	20,000
เงินได้สุทธิ	1,266,000	426,000
ภาษีที่ต้องเสีย	181,500	20,100
สมหญิงประหยัดภาษีได้ทั้งสิ้น		161,400 (181,500 – 20,100)

ส่วนที่ประหยัดภาษีได้